

Antidepresanlar

Antidepressiva

Sayfa 79–80

? Antidepresanlar hangi hastalıklara karşı faydalı olurlar?

? Bei welchen Krankheiten helfen Antidepressiva?

Antidepresanlar çoğunlukla depresyonlarda (bkz. s. 33) kullanılırlar. Ayrıca, şu hastalıkların tedavisi için de kullanılabilirler: Korku hastalıkları, uzun süren stres durumu, uyku bozuklukları, yemek tarzında bozukluklarda ve diğer bazı hastalıklarda.

? Antidepresanlar nasıl etki ederler?

? Wie wirken Antidepressiva?

Depresyon ve korku hastalıklarında, serotonin ve noradrenalin gibi kimyasal iletiler sayesinde çalışan sinirsel ulaşımın bozulduğu varsayılmaktadır. Antidepresanların bu bozukluğu düzeltebilme özellikleri vardır. Bu ilaçlar, serotonin ve noradrenalinin yok olmasını yavaşlatma suretiyle etkilerini gösterirler. Antidepresanların çoğunluğu, iki sinir ucu (sinir hücresi) arasına dökülmüş olan serotonin ve noradrenalinin sinir hücresi tarafından tekrar alınmasını engeller. Böylece, sinir hücreleri bu kimyasal iletileri kendi içlerine alamaz ve dolayısıyla da dönüştürüp yok edemezler. MAO inhibitörleri, bu iletilerin yok olmasını monoaminooksidaz denilen ayrıştırıcı enzimi engelleyerek sağlarlar. Böylece bu ilaçlar, „nörotransmitterlerin“ sinir uçlarında tekrar yeterli miktarda mevcut olmasını sağlarlar.

? Hangi antidepresan türleri vardır?

? Welche Arten von Antidepressiva gibt es?

Tablo 5'te (s. 80) değişik antidepresan gruplarının bir listesi verilmiştir. Bu ilaçların depresyonlara karşı etkileri tüm antidepresan grupları için hemen hemen aynıdır. Farklar çok azdır. Bazıları daha çok sakinleştirici, diğer bazıları da enerjiyi yükseltici olarak etki ederler. Yan etkiler açısından ise farklılıklar söz konusudur.

? Antidepresanların hangi yan etkileri olabilmektedir?

? Welche Nebenwirkungen können Antidepressiva haben?

Yan etkiler tablo 5'te sıralanmıştır. Ancak, bu liste, yer darlığı nedeniyle tam değildir. Ayrıntılı bilgiyi ilaç kutusunda bulunan yazılı açıklamalardan alabilirsiniz.

Yan etkiler kısmen tedavinin başlangıcında görülür ve sonra yavaş yavaş azalır. Eğer hasta, yan etkiler olduğundan tam emin değilse ve ilacı alıp almaması gerektiği konusunda şüpheli ise, hekime başvurmalıdır.

? İlaçların etkileri ne zaman görülmeye başlar?

? Wann setzt die Wirkung ein?

Depresyon ve korku hastalıklarının tedavisinde, bu ilaçların etkilerini tam gösterebilmeleri için 2–4 hafta

Tablo 5. Antidepresan grupları ve yan etkiler. Yer darlığı nedeniyle, burada yalnız bazı önemli yan etkiler sıralanabilmektedir. Ayrıntılı bilgi ilaç kutusunda bulunan yazılı açıklamada vardır.

Grup	Yan etkiler (sadece sık rastlanan bazı yan etkiler)
Trisiklik antidepresanlar	Yorgunluk, tansiyon düşüklüğü, baş dönmesi, ağız kuruması, nabız hızlanması ve diğerleri.
Serotonin geri alınışını seçici engelleyen ilaçlar	Bulantı, iştahsızlık, zayıflama, ishal, huzursuzluk, uyku sorunu, baş ağrısı ve diğerleri.
Noradrenalin geri alınışını seçici engelleyen ilaçlar	Ağız kuruluğu, kabızlık, terleme, baş ağrısı, uykusuzluk, bulantı, baş dönmesi, kalp çarpıntısı ve diğerleri.
Serotonin/noradrenalin geri alınışını engelleyen ilaçlar	Bulantı, iştahsızlık, kuvvetsizlik, baş ağrısı, mide-bağırsak şikayetleri, tansiyon yükselişi ve diğerleri.
Röversibl, seçici MAO inhibitörleri	Huzursuzluk, uyku sorunu, ağız kuruluğu, baş ağrısı, baş dönmesi, mide-bağırsak şikayetleri, mide bulantısı ve diğerleri.
İrröversibl MAO inhibitörleri	Baş dönmesi, baş ağrısı, huzursuzluk, korku, titreme, terleme, uyku sorunu, alçak veya yüksek tansiyon ve diğerleri.
Diğer antidepresanlar	Her biri için ayrı yan etkiler.

kadar, bazen de daha uzun bir sürenin geçmesi gereklidir. Eğer antidepresan, uyku ilacı niyetine veriliyorsa, etkisi aynı gün görülür.

? Antidepresanları alma süresi ne kadar olmalıdır?

? Wie lange muß man Antidepressiva einnehmen?

Genel olarak, depresyonlar ve korkuların tedavisinde kullanılan ilaç, semptomlar azalmaya başlasa da, daha aylarca alınmalıdır. İlacın artık alınmaması veya azaltılması konusunda hekim karar verir.

? Bitkisel antidepresanlar da var mıdır?

? Gibt es pflanzliche Antidepressiva?

Johannis otunun (hypericum; kılıç otu) hafif ve orta şiddetli depresyonlarda etkili olduğu kanıtlanmıştır. Johannis bitkisi özünden yapılan haplarda yüzlerce madde bulunur. Bu maddelerden hangisinin depresyona karşı iyi geldiği henüz bilinmemektedir.

Yalnız bir yan etkisi bilinmektedir: Çok ender durumlarda, johannis bitkisinden yapılmış ilaç alan insanlarda güneş ışığında cilt kızarması ve kabarması oluşur.

Eğer Johannis bitkisi ilacı yeterli gelmiyorsa, tedaviyi bir antidepresanla sürdürmek yerinde olur (bkz. s. 71 ve devamı).